

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 168/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Golianom, Budatínska 16, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 38 P 28/2020 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 20 CoP 57/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 P 28/2020 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 CoP 57/2022 (ďalej len „odvolacie konanie“). Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu, aby v odvolacom konaní konal bez zbytočných prieťahov, a zároveň žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania, ktoré mu majú okresný súd a krajský súd zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že predmetom napadnutého konania okresného súdu je návrh sťažovateľa na zrušenie výživného na maloletú [REDAKOVANÉ] v sume 50 eur mesačne. Okresný súd rozsudkom č. k. 38 P 28/2020 zo 7. decembra 2021 (ďalej len „rozsudok zo 7. decembra 2021“) zamietol návrh a nárok na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania nepriznal. Proti rozsudku okresného súdu zo 7. decembra 2021 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd do dňa podania ústavnej sťažnosti v odvolacom konaní právoplatne nerozhodol.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti pomerne rozsiahlo popísal skutkové okolnosti, ktoré považoval za rozhodujúce pri úprave vyživovacej povinnosti k jeho maloletej dcére na čas po rozvode manželstva, ako aj okolnosti, pre ktoré sa rozhodol podať návrh na zrušenie výživného.

4. V súvislosti s tvrdenými priet'ahmi v konaní pred okresným súdom a krajským súdom sťažovateľ v podstatnom uviedol, že návrh vo veci samej bol okresnému súdu doručený 30. decembra 2019 a okresný súd vo veci samej rozhodol 7. decembra 2021, teda skoro po dvoch rokoch od podania návrhu. Sťažovateľ zároveň uviedol, že o odvolaní, ktoré bolo spísané 10. februára 2022, krajský súd do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne nerozhodol. Podľa sťažovateľa bolo zbytočnými priet'ahmi poznačené už konanie pred okresným súdom, čo si mohol a mal všimnúť krajský súd, ktorý mal urobiť všetko preto, aby rozhodol čo najskôr a bez priet'ahov. Sťažovateľ taktiež poukázal na osobitný charakter konania vzhľadom na to, že ide o poručenskú vec, kde sa rozhoduje o právach a povinnostiach maloletého dieťaťa.

5. Podľa sťažovateľa nie je rozhodujúce, aký postup zvolí súd pri ochrane jeho práv, ako aj práv maloletej, ale výsledok súdneho rozhodnutia. Konanie o zrušenie výživného je jednoduché a v prípadoch ako tento, keď matka maloletej klamala o tom, ako využíva peniaze maloletej, je povinnosťou súdu, aby bezodkladne konal a zjednal nápravu. Súd však vo veci samej nekonajú, svojím postojom a nečinnosťou odopierajú sťažovateľovi základné právo na konanie a rozhodnutie bez zbytočných priet'ahov, čo je v rozpore so základnými princípmi demokratického štátu.

6. Postup okresného súdu a krajského súdu je podľa sťažovateľa v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy, ale aj s medzinárodnými dohovormi na úseku ochrany základných práv a slobôd, ktorými je Slovenská republika viazaná.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v jeho napadnutom konaní, ako aj postupom krajského súdu v odvolacom konaní.

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

III.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu:

9. V súvislosti s posudzovaním zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu ústavný súd pripomína, že postup okresného súdu v napadnutom konaní už bol predmetom súdneho prieskumu

ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 56/2023, keďže sťažovateľ okrem tejto ústavnej sťažnosti doručil ústavnému súdu takmer súčasne aj ústavnú sťažnosť týkajúcu sa napadnutého konania okresného súdu a konania krajského súdu v časti o návrhu na uloženie neodkladného opatrenia podaného sťažovateľom počas odvolacieho konania (konanie bolo vedené krajským súdom pod sp. zn. 20 CoPNo15/2022). Ústavný súd v uvedenom konaní vyhodnotil postup okresného súdu v napadnutom konaní ako plynulý a okrem kratšieho obdobia nečinnosti v trvaní 4 mesiacov (čo nemožno považovať za zbytočný prietah v konaní) nebolo v postupe okresného súdu žiadne obdobie, na základe ktorého by bolo možné konštatovať porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú (pozri bližšie uznesenie č. k. IV. ÚS 56/2023 zo 7. februára 2023).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu:

10. Ústavný súd podrobil súdnemu prieskumu aj postup krajského súdu v odvolacom konaní. Pri posudzovaní prvého kritéria konštatuje, že z hľadiska predmetu konania je odvolacie konanie týkajúce sa vyživovacej povinnosti k maloletým (v konkrétnom prípade zrušenie výživného) súčasťou bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ústavný súd zároveň konštatuje, že v súlade s judikatúrou ESLP sa táto agenda radí k tzv. citlivým veciam, ktoré si vyžadujú mimoriadnu starostlivosť a zároveň aj urýchlenosť pri rozhodovaní (m. m. IV. ÚS 595/2018).

11. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa svojím správaním nepričinil o vznik zbytočných prietahov v odvolacom konaní. Zároveň však uvádza, že dĺžka odvolacieho konania je ovplyvnená aj tým, že krajský súd v rámci odvolacieho konania okrem odvolania musí rozhodnúť aj o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktoré doručil sťažovateľ v priebehu odvolacieho konania (stará spisová značka 20 CoPNo 15/2022), keďže tieto 2 návrhy zlúčil do spoločného konania. V tejto súvislosti sťažovateľovi síce nemôže byť vyčítané uplatnenie procesných prostriedkov, ktoré mu na ochranu jeho práv poskytujú vnútroštátny právny poriadok, avšak na druhej strane nemožno pričítať štátu zodpovednosť za prietahy, ktoré v konaní vznikli v dôsledku nutnosti vysporiadať sa s takýmito návrhmi (k tomu pozri rozsudok ESLP č. 52859/99 z 25. 5. 2004 vo veci Dostál proti Českej republike, § 220).

12. Pri hodnotení samotného postupu krajského súdu v odvolacom konaní je podstatné, že od doručenia spisovej dokumentácie krajskému súdu (29. apríla 2022) ubehlo 11 mesiacov a celková dĺžka odvolacieho konania v súčasnosti sama osebe nemá ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by si vyžadovala prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Krajský súd vo veci koná ako odvolací súd a jeho úlohou je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia v senáte. Rovnako je povinný rozhodnúť aj o podanom návrhu na uloženie neodkladného opatrenia.

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

14. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

15. Napokon ústavný súd uzatvára, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prieťahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu